

Ekō

België - Belgique
P.B.
2600 - Berchem
Uitbreidingsstraat
BC 4909

回 向

jaargang 35 nr 3 – herfst 2012
(of Ekō nr 134)

driemaandelijks tijdschrift
afgiftekantoor 2600 Berchem Uitbreidingsstraat
erkenningsnummer P303143

Inhoud

Een woord vooraf...	1
Wat maakt een Sangha een “Sangha”...	2
Vaarwel mijn buur	9
Tairyō -大漁- De grote vangst	11
Een wortel, een ei en koffie	12
Thich Nhat Hahn - Mededogen is zonder grenzen	14
Korte fotoreportage	16
A Friend	18
Amida, het Oneindige – Jōdo-wasan (deel 2)	19
Loving Kindness	26
Liefdevolle vriendelijkheid	27
Inspiratie blijft, ook na een kwart eeuw vertaalwerk	28
Nieuws uit de Sangha	31
Rooster der bijeenkomsten – herfst 2012	32

Dit is een uitgave van het Centrum voor Shin-Boeddhisme. De redactie noch het Centrum voor Shin-Boeddhisme zijn gebonden door de bijdragen van derden, die overigens niet noodzakelijk de zienswijze van de redactie weergeven. Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdrage.

Ekō wordt gratis verspreid. Op eenvoudig verzoek nemen we u graag op als abonnee op de papieren en/of elektronische versie of schrappen wij U van de lijst.

Het Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw en de Shin-Tempel Jikōji erkennen de spirituele en morele autoriteit van de Jōdo-Shinshū Hongwanji-ha (Kyōto) in de persoon van Hoofdabt Go-Monshu Koshin Ohtani, maar zijn voorts organisatorisch en financieel autonoom. Hun werking is afhankelijk van uw medewerking, uw waardering en uw steun.

*Onze bankrekening is 523-0802265-53,
IBAN nummer BE53 5230 8022 6553 en BIC-code TRIOBEBB
bij Triodos Bank nv, Hoogstraat 139/3, B-1000 Brussel,
op naam van het Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw,
Pretoriastraat 68, B-2600 Berchem-Antwerpen (België).*

Een woord vooraf...

Hoe actueel het onderwerp van de huidige European Shin Conference is (*The Importance of Sangha*), blijkt geregeld – ook in onze sangha! Immers, veel van hetgeen er in jikōji gebeurt, kan maar plaatsvinden dankzij de volgehouden inspanningen van zoveel leden: vijftiendertig jaargangen van ons kwartaalblad Ekō (zonder onderbreking...), en zeven van onze maandelijksse nieuwsbrief; wekelijkse bijeenkomsten op dinsdag, met meestal erg diepgaande en persoonlijk geëngageerde gesprekken na de chantings, vaak gebaseerd op (de vertaling van) een basistekst uit de leer of op een tijdschriftartikel en/of een persoonlijke ervaring. Naast de vele deelnemers aan onze zaterdagcursussen, ontvangen we daarenboven nog geregeld andere bezoekers – de teller voor 2012 staat al op 260! – en nemen we zelf deel aan externe initiatieven, o.a. ingericht door onze collega-sangha's. Telkens vind je verscheidene van onze sanghaleden terug in al die activiteiten!

We willen daarom in deze inleidende woorden nogmaals van harte al onze sanghaleden bedanken voor hun tijd, energie en vooral voor hun volgehouden enthousiasme: dit zijn de stimulansen om op het ingeslagen pad verder te evolueren. Namen noemen, doen we niet – dat zou niet eerlijk zijn ten opzichte van diegenen die we zouden vergeten... Immers, zoals Shinran Shōnin en Rennyō Shōnin ons meermaals duidelijk maakten: wij zijn allemaal gelijken onderweg (*ondobo/ondogyo*).

De hoofdbrok van dit nummer wordt daarom ingenomen door een voordracht over de *sangha*. Daarnaast vind je de tweede bijdrage in de reeks over de *wasan* van Shinran Shōnin, en een eerste artikeltje omtrent de boeken uit de *Klassieke Tekstbibliotheek*, uitgegeven door Asoka, en een boekbespreking over Thich Nhat Hahn. Een zestal kortere tekstjes vervolledigen deze Ekō.

Niets is blijvends... Ook niet het schitterende zomerweer waarvan we een toch tenminste paar weken hebben kunnen genieten. Toch wensen we je nog voldoende momenten van intens genieten en rustig overpeinzen...

Fons Martens

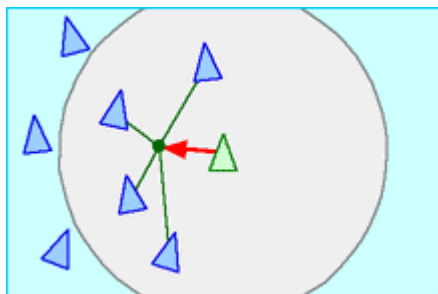
Wat maakt een Sangha een “Sangha”... ESC16 - 16th European Shin Conference

Diegenen die niet konden aanwezig zijn op deze conferentie willen we toch de kans geven een beetje de sfeer op te snuiven van de tweejaarlijkse ontmoeting van Jōdo-Shinshū volgelingen uit verscheidene Europese landen, Japan, de V.S. en dit keer voor het eerst ook uit Nepal. Daarom in dit Ekō-nummer alvast een van de voordrachten door de jikōji-sangha.

Ik voel me vereerd omdat ik in de mogelijkheid ben een voordracht te houden voor al deze goede dharma vrienden.

1 Specifieke kenmerken van een “sangha”

Wil zo vriendelijk zijn deze korte Youtube film te bekijken: *300 000 Spreeuwen in een lenteballet*¹, en laat ons geïnspireerd worden door dit ballet om enkele specifieke kenmerken van een sangha te ontdekken die gebaseerd zijn op het zogenaamde *zwermgedrag*²: cohesie, uitlijnen, uit elkaar gaan en aanmoediging.

Cohesie kunnen we als volgt definiëren: *blijf dicht bij je burens*, en: *stuur je beweging naar de gemiddelde positie van je lokale zwermgenoten*.

Onze moedertaal (Nederlands) behoort tot de Indo-germaanse taalgroep (net zoals Engels en Duits). Daarom kunnen we het concept aan bezoekers van onze

tempel als volgt uitleggen: *sangha* of *sam-gha* in het Nederlands is zo ongeveer als *samen-gaan*. Of, zoals Rev. Kodo Umezu³ schrijft:

¹ Videoproductie John Jörgenson, Danmark -

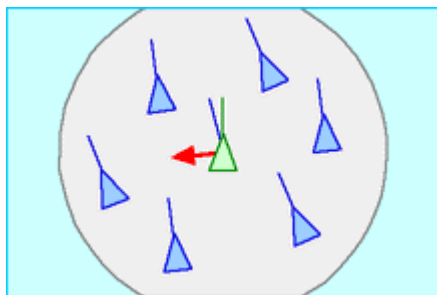
<http://www.youtube.com/watch?v=U-evqfHQgZE>.

² geïnspireerd by <http://www.poelnet.be/poj/index.php/dieren/23-vogels/11-zwerm> ; Schema's: *Boids* (Flocks, Herds, and Schools: a Distributed Behavioral Model): <http://www.red3d.com/cwr/boids/> en Foto: J. Cornelissen, in: http://www.natuurpunt-noordlimburg.be/vogels_waarneming.html

³ Rev. Kodo Umezu, *Thank You*, in: *Wheel of Dharma*, November 2011, p. 3.

“Een gemeenschap die iedereen welkom heet die de leer horen wil.” Inderdaad, cohesie is een van de sterkste kenmerken van een groep. In zijn artikelreeks *Boeddhisme - Een Paradigma voor de Maatschappij*, verwijst Alfred Bloom⁴ naar de parabel van Aesopus over een bundel stokjes: “Een bundel stokjes kan je moeilijk breken. Maar, van zodra je het bundel ontknoopt tot losse stokjes, kan je die wel makkelijk breken...” Eendracht maakt macht!

Al in 1995, verwees Ken Tanaka naar de drie punten die nodig zijn om effectief de leer te delen en te onderwijzen zoals Dr. Taitetsu Unno⁵ aangeeft: “Wij moeten zelf de leer proberen te begrijpen en te appreciëren, willen we ze beschikbaar stellen aan anderen. Vanuit ons toenemend begrip, rijst spontaan dankbaarheid op. Zonder eerlijkheid zijn onderwijstechnieken en materiekennis op zich onvoldoende.”

Het tweede kenmerk **uitlijnen** kan beschreven worden als: *beweeg in dezelfde richting als je burens en: stuur je beweging naar de gemiddelde koppositie van je locale zwermgenoten.* In zijn *Goichidaiki-kikigaki* roept Rennyō Shōnin⁶ ons op: “Kom samen en bespreek de Dharma.

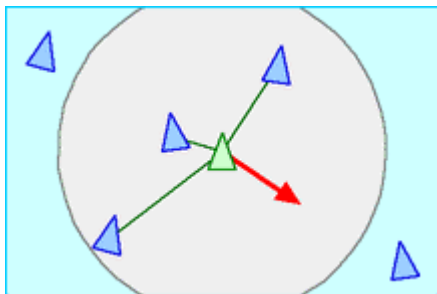
Ieder hoort en verstaat ze verschillend. Probeer ieder misverstand te doen verdwijnen.”

⁴ Alfred Bloom, *Buddhism, A Paradigm for Society*, in *Wheel of Dharma*, March 2012, p. 4+6 en <http://www.aesopfables.com/cgi/aesop1.cgi?1&TheBundleofSticks> .

⁵ Ken Tanaka, *Parents Sharing the Nembutsu Teachings with Their Young Children*, Department of Buddhist Education, Buddhist Churches of America, San Francisco, 1995, p. 2; en Taitetsu Unno in *Shin Buddhist Handbook*, pp. 67-68.

⁶ Rennyō Shōnin, *Goichidaiki-kikigaki - Thus I have heard from Rennyō Shōnin*, An annotated translation by Zuiken Hisao Inagaki, Dharma Lion Publications, Craiova, 2008, p. 71. Nr 119: *Gather together and discuss well.* Ekō jaargang 35 nr 3 (of Ekō nr 134)

Ven. Master Hsing Yun⁷ van onze collega's van Fo Guang Shan (die geïnspireerd zijn door de Chinese Reine Landleer, en die een tempel hebben in Antwerpen) schrijft: "*Sangha* is een Sanskriet term die kan vertaald worden als *harmonieuze gemeenschap*" en stimuleert ons om: "Harmonie te koesteren: harmonie in visie (consensus in ideeën), mentale harmonie (gemeenschappelijke spirituele doeleinden) en verbale harmonie (vermijden van discussies)."

Wellicht verrast het het derde kenmerk je een beetje: **expansie/uiteengaan:** *vermijd botsing meet je burens en stuur weg van de plek waar al te veel zwermgenoten zijn.*

In de jikōji sangha hebben we vooral tijdens de derde periode (sinds 1999 tot heden), energie gestopt in het uitbreiden van onze interne contacten (door de banden tussen de leden aan te halen), onze nationale contacten (met de BUB, officiële administraties, ...) en onze internationale contacten (met de overige Europese sangha's, Japan, ...).

In zijn boek⁸ *Buddha's Wish for the World*, geeft Gomonsu ons zoveel interessante tip voor ons dagelijkse leven. In hoofdstuk 17 vertelt hij ons hoe vastgeroeste routines ons kunnen tegenhouden. Daarom suggereert hij ons op te staan voor nieuwe ontdekkingen, en te proberen de vrijheid te ontwikkelen om nieuwe dingen te zien, te horen en te voelen.

Als we ons alleen zouden bekommeren om onze eigen welzijn, zou onze sangha misschien wel voor een tijdje op zijn eigen eilandje kunnen bloeien. Enkel door open te staan voor de zich steeds wijzigende maatschappij/wereld (buitenuit), zouden we ons realiseren dat we ons moeten aanpassen aan externe omstandigheden!

⁷ Venerable Master Hsing Yun - Translated by Robert Smitheram, *The Triple Gem - Buddhism in Every Step 42*, Buddha's Light Publishing, CA 91745 U.S.A. [Fo Guang Shan International Translation Center] 2011, p. 16-18.

⁸ Monshu Koshin Ohtani, *The Buddha's Wish for the World*, American Buddhist Study Center Press, New York, 2009, p. 57-60 - *Hoofdstuk 17 - Life grows hollow, not from the tedium of the day, but from the hardening of the heart.*

Terwijl ik uitkijk over de prachtige stad Antwerpen vanaf de achtste verdieping, word ik vaak herinnerd aan een vierde karakteristiek van een zwerm vogels... Daarom zou ik bovenstaande vereenvoudigde *zwermtheorie* willen aanvullen met een vierde gedragskenmerk:

aanmoediging: *engageer jezelf & neem initiatieven en stimuleer anderen dat ze de groep begeleiden.*

Laat ons geïnspireerd worden door de woorden van onze stichter Shinran Shōnin: “Ik heb zelfs geen enkele leerling.” Inderdaad, wij zijn allemaal gelijken onderweg (*ondobo/ondogyo*⁹). In de ogen van Amida Boeddha zijn we allemaal evenwaardig! Immers, herinner je de eigenlijke oorsprong van de Shinshu Sangha... Om Hōnen Shōnin te herdenken, kwamen de volgelingen iedere 28ste dag van de maand samen in een *dojo*¹⁰ en stichtten op die manier de Nembutsuschool of de Nembutsu Sangha. Rennyō Shōnin stelt ons als volgt gerust¹¹: “Door samen het boeddhistisch pad en de Nembutsu te bewandelen en met elkaar de dingen uit te praten, wordt ons gemoed zich bewust van onze gevoelens en worden we vervuldigd door de anderen.” Om deze topic af te sluiten, willen we ons, sanghaleden, nog een advies meegeven dat we plukten uit de *Simplified Guide to Buddhist Education*¹² - die al dateert van 1979: Dingen waaraan we moeten denken & die we moeten doen: (1) de Drie Juwelen aanvaarden, (2) naar de leer luisteren, (3) wijsheid en inzicht krijgen en (4) als raadgevers voor anderen (kinderen, ...) handelen.

⁹ Enkele interessante ideeën omtrent de begrippen *ondobo/ondogyo* vinden we terug in de volgende artikels: Bridge Harry Gyoko, *What Should You Call Me? Reflections on Language*, in: *Busshin*, Buddhist Church of Oakland, September 2011, p. 1; en: *Overview & Simplified Guide to Buddhist Education*, Board of Education, Buddhist Churches of America, San Francisco, 1979, p. 22-23.

¹⁰ ontmoetingsplaats thuis bij een van de volgelingen.

¹¹ Kyōshin, *Talk things out*, in:

<http://jodoshinshubuddhism.wordpress.com/> en Rev. Gerald Sakamoto, Resolution of Dukkha, in: *Wheel of Dharma*, November 2011, p. 2+5.

¹² *Overview & Simplified Guide to Buddhist Education*, *ibid*.

2 Maatschappelijke impact versterken

Onze jikōji sangha realiseert zich dat niets permanent is, dat geldt evenzeer voor de accenten binnen de groep. Na een poging ondernomen te hebben om te een antwoord te formuleren op de vraag “*Wie is lid van de sangha?*” hielden we in 2004 en 2005 een paar bijeenkomsten om onze **strategie** te definiëren:

De weg die we willen bewandelen, de strategie die we willen trouw blijven, kan als volgt worden samengevat:

(1) de leer van de Boeddha leren kennen

Van zodra je belangstelling hebt voor de leer van de Boeddha, zou je lid van een sangha moeten kunnen worden

(2) de leer van de Boeddha beleven en uitdiepen

Door de raadgevingen van de Boeddha in je eigen leefsituaties in de praktijk te brengen, verdiep je de dharma

(3) de leer van de Boeddha uitdragen

We proberen de dharma voor anderen beschikbaar te maken, en we proberen onszelf voor anderen beschikbaar te houden, waar ook nodig.

Vanaf dat ogenblik hebben we onze projecten geregeld getoetst aan deze strategie. Zo hebben we bijvoorbeeld vorig jaar nog een aantal gesprekken gehad omtrent de vraag “*Hoe kunnen we verder op ons pad?*” – omdat o.a. het merendeel van de mensen die met onze sangha in contact komen, afkomstig zijn uit een katholiek milieu. Ze komen onze tempelruimte binnen, en ontdekken soms – tot hun verbazing! – hoe die uiterlijke gelijkenis vertoont met een katholieke kerk (in termen van standbeeld, kaarsen, wierook, bloemen en reciteren van teksten). Dit deed ons beseffen dat we de manier waarop we onze wekelijkse bijeenkomsten organiseren zouden kunnen (moeten) veranderen, en een mogelijkheid moeten creëren voor mensen die voor de Boeddha Dharma belangstelling hebben, maar niet zozeer voor de ceremonie.

Sinds januari 2012 kondigen we in het overzicht van onze activiteiten aan: “Iedere dinsdagavond is iedereen welkom om 20 uur voor het **dharma-gesprek** (de leer van de boeddha). Wens je ook de ceremonie mee te maken, kom dan om 19:30 uur.” We planden ook iedere maand 4 of 5 thema’s als onderwerp van het dharma-gesprek

(T1 als thema voor de eerste dinsdag, T2 voor de tweede dinsdag, enz.):

T1 - algemeen thema uit de boeddhistische leer

T2 - vragenuurtje (*liefst vooraf vragen doorsturen*)

T3 - thema uit Jōdo-Shinshū (chantings, ceremonie, basisteksten)

T4 - inpikken op realiteit van vandaag: hier en nu

T5 - evaluatie: Hoe kunnen we verder op ons pad?

In het overzicht worden de specifieke T1 en T3 onderwerpen voor iedere week ook gepubliceerd, zodat geïnteresseerden zelfs kunnen kiezen wanneer langs te komen en deel te nemen aan het gesprek...

We voelen de noodzaak de teksten niet alleen te vertalen in een van de Westerse talen (meer specifiek voor onze sangha-gesprekken in het Nederlands; voor Europese meetings eventueel ook in het Engels, Frans en/of Duits), maar zeker ook te *hertalen* naar onze westerse cultuur van de eenentwintigste eeuw – zowel voor volwassenen als voor jongeren. En we stimuleren onze sangha leden geregeld stilaan naar buiten te komen als iemand die de raadgevingen van de Boeddha in zijn/haar leven wil toepassen (thuis, op het werk, op school of in de bredere maatschappij) onder de slogan: *Zeg niet “Ik ben een boeddhist” – Wees een Boeddha!*

De rijkdom van een gemengde sangha doet ons beseffen dat iedereen tot de maatschappij kan bijdragen – ieder volgens zijn/haar capaciteiten. We proberen het aan ieder duidelijk te maken dat dat precies hun eigen pad is.

Indien het voor jou heilzaam is *Amida Boeddha* als **historisch iemand** te zien, en het Reine Land als een werkelijke plaats, aanvaard het dan op die manier en ga je pad! Maar probeer ook te aanvaarden dat anderen het anders zien. Indien het voor jou heilzaam is *Amida Boeddha* als de idee/het streefdoel van *oneindige Wijsheid en oneindig Mededogen* te zien, en het Reine Land als invloedssfeer, aanvaard het dan op die manier en ga je pad! Maar probeer ook te aanvaarden dat anderen het anders zien.

Ontdekte je al dat zelfs ons dagelijks **taalgebruik** ons kan helpen de **Middenweg** te bewandelen, in de plaats van dualiteit te benadrukken?

0	☯	∞
n-iets	iets	al-les
n-ergens	ergens	over-al
n-ooit	ooit, soms, vaak, geregeld, regelmatig	al-tijd
n-iemand	iemand, sommigen	ieder-een

Het **Strategisch Plan** van *Hawaii Kyodan*¹³ zou misschien een basis kunnen vormen van een eigen Europees Strategisch Plan: *stel de Jōdo-Shinshū leer beschikbaar in een levende taal, herbekijk je eigen persoonlijkheid die reeds omvat is [om nooit meer losgelaten te worden], vorm het karakter van de mensen en bouw een vreedevolle gemeenschap in Hawaii* [vervang Hawaii door Europe, alsjeblijft...]. Nemen we nog een voorbeeld: De makers van het internet-initiatief **Avaaz.org** - *De Wereld in Actie*¹⁴ zijn erin geslaagd – dankzij de juiste team spirit en energieke volharding – in minder dan vijf jaar *meer dan 15 miljoen* leden te bereiken die geregeld aan hun petitie deelnemen. Hun slogan is: *De afstand verkleinen tussen de wereld waarin we leven en de wereld waarin de meeste mensen zouden willen leven*. Ik begrijp dat wij niet snel een grote schare Jōdo-Shinshū volgelingen in Europa zullen kunnen bereiken, maar misschien kunnen we toch geleidelijk aan blijven groeien...

Nogmaals halen we onze inspiratie bij Rennyō Shōnin¹⁵, als we een oproep aan jullie richten om naar elkaar te luisteren en naar de dharma met de oren van je hart, alsof het de eerste keer is, alsof het alleen voor jou bedoeld is, en alsof het de laatste keer in je leven is!

¹³ Rev. Tatsuo Muneto, Director Buddhist Study Center, Hawaii, *Meditation and Shin Buddhist Life (part 19 in a series)*, in: *Metta*, nov./dec. 2011, p. 5-7.

¹⁴ <http://www.avaaz.org/en/community.php/?reportback> & <http://www.avaaz.org/en/about.php#howwework>

¹⁵ Monshu Koshin Ohtani, *ibid.* en Rennyō Shonin, *Goichidaiki kikigaki*, p. 130.

[chomon]. Gomonshu verduidelijkt het als volgt¹⁶: “In de woordenschat van de Chanoyu, of theeceremonie bestaat een gezegde, ‘Ichigo, ichie 一期一会’ dat betekent dat die theeceremonie iets is dat slechts **een keer in je leven** voorkomt (*once in a lifetime*).” Niet alleen de theeceremonie met haar kalligrafie en verse bloemen in het alkoof, maar ieder moment, ieder voorval is zo iets [unieks]! Laat ons verwijzen naar de volgende (Engelse) woorden: *yesterday is the past; now is the present; tomorrow is the future. So: now is a present!*

Voor mij voelde de gelegenheid om hier voor jullie te kunnen staan aan als een geschenk...

Bedankt allemaal om hier vandaag aanwezig te zijn!

Bedankt om samen het Pad te bewandelen

Namo Amida Butsu

I must admit: it was kind of a bizarre feeling to re-translate my presentation from English into Dutch again...

01/09/2012 - Fons Martens

Vaarwel mijn buur

Jaren lang woonde je voorbij mijn achtertuin,
wufde je naar mij vanuit je tweekamerappartement
Liep je langs mijn voordeur, zei je vriendelijk niets en goeden dag,
wanneer je voorbij wandelde met je witte zwartgespikkelde hond.

Op die kille dag reed plots een vrachtwagen voor
gevolgd door stoere mannen en uniformen.
Je sofa staarde buiten naar een kale muur,
je matras bedekte de schaamte van je leven
naast een aftandse ijskast. Zelf liep je
verloren rond. Je witte zwartgespikkelde hond stond
vastgebonden aan het ijzeren hek van een fraai herenhuis.

¹⁶ Monshu Koshin Ohtani, *ibid.* [Je kan deze spreuk trouwens vinden in het theehuis in de Japanse tuin van Hasselt...]

Bij valavond was het slot vervangen en liep je doelloos rond,
in een proper pak en met je witte zwartgespikkelde hond.

Ze zeiden dat het jouw schuld was dat je de rekeningen
niet had betaald, al sinds zo lang. Je appartement
was je thuis niet meer. De volgende ochtend stond je
nog naast het huis waar je jaren had geleefd
met jezelf en je witte zwartgespikkelde hond.

Je gaf me toen voor het eerst een hand. Ik durfde
geen vragen stellen uit schrik dat je een dak zou zoeken.
Waarom ik en niemand anders, luidde mijn excuus,
mijn volgende nacht was onrustig.

Ik dacht: 'Vaarwel mij verre buur.' Maar
mijn geheugen danst een tango van schaamte.

De maan is bijna vol en de winter moet nog beginnen.

Een huis wordt leeggehaald, een ziel van de plaaster en van steen geschraapt,
de bewoners gedeporteerd naar buitenlucht of stinkende slaapzalen
muren achtergelaten, bezetsel en zielen gekrast, herinneringen vervaagd
aan vuile muren. Het lege thuis treurt sprakeloos om verdwenen bewoners.
Schouwt stil de littekens van lege kaders waar ooit kasten stonden.

De winter kondigt het sterven van het oude
jaar aan, leidt naar een nieuwe lente
met nieuwe mensen zonder oude herinneringen,
zonder angst voor de starre sterren
nieuwe bewoners wissen aandenkens uit met verfborstels,
laat de aarde draaien, ze keert steeds terug
in een andere onbekende baan.
Sterren lijken op elkaar.

Gregor Samsa – 30/11/2010

Tairyō -大漁- De grote vangst¹⁷

朝焼け小焼けだ
大漁だ
大羽鰯の
大漁だ
浜は祭の
ようだけど
海のかなかでは
何万の
鰯のとむらい
するだろう

Het morgenrood licht zacht op,
het was een grote vangst:
een grote zwerm sardienen,
het was een grote vangst.
In de haven
is men blijkbaar aan het vieren,
in de zee echter
treuren wel
tienduizend
sardienen.

*Het meisje dat sardientjes
voor zich op drijft...
(Kaneko Misuzu, dichter)¹⁸*

¹⁷ Bron: Marc Nottelmann, in: *Sanghabrief der BGJ-D*, Juli 2010, p. 2-4.

¹⁸ Je vindt gelijkaardige prachtige schilderijtjes op Kappo Fujiwara's blog:
<http://blog.goo.ne.jp/kappou-fujiwara/e/9046ca643a559f0a885f81cd9ac05161>

Ekō jaargang 35 nr 3 (of Ekō nr 134)

Een wortel, een ei en koffie

Een jonge vrouw gaat naar haar moeder en vertelt haar over haar leven, en hoe hard het voor haar wel is. Ze weet niet hoe het verder moet en wil het opgeven. Ze is het vechten en knokken moe. Het lijkt erop dat van zodra het ene probleem is opgelost, het andere zich opwerpt.

Haar moeder neemt haar mee naar de keuken. Ze vult drie potten met water. In de eerste legt ze een paar worteltjes, in de tweede dropt ze een paar eieren en in de laatste strooit ze gemalen koffiebonen. Ze laat de drie potten een beetje sudderen op het vuur, zonder ook maar een woord te zeggen. Na ongeveer twintig minuten draait ze de vuren uit. Ze vist de worteltjes uit het water en legt ze op een bord. Ze plukt ook de eieren uit het water en legt ze op een ander bord. Dan giet ze de derde pot (met de koffie) door een filter en vangt dit op in een tas. Ze draait zich naar haar dochter en vraagt: “Vertel me wat je ziet.”

“Worteltjes, eieren en koffie,” reageert deze.

Ze brengt haar dochter dichterbij en vraagt haar aan de worteltjes te voelen. Deze doet wat haar gevraagd wordt en ervaart dat de worteltjes mals geworden zijn. Dan vraagt ze haar een ei te nemen en het te breken. Nadat de dochter de schil ervan afgedaan heeft, merkt ze hoe het ei hardgekookt is. Tenslotte vraagt ze haar de koffie te proeven.

De dochter glimlacht, ze smaakt immers het rijke aroma. Dan vraagt de dochter: “Wat wil je me duidelijk maken, mama?”

Haar moeder legt uit dat ieder van deze objecten eenzelfde tegenslag ontmoet heeft – kokend water – maar dat ze ieder anders reageerden. De wortel ging erin sterk, hard en onversaagd. Nochtans, na een tijdje in het kokend water gelegen te hebben, werd hij zacht en week. Het ei was broos en breekbaar. De dunne schil had zijn vloeibare binnenste beschermd. Maar, na een tijdje ondergedompeld te zijn geweest in het kokend water, werd zijn binnenste hard. Het koffiepoeder daarentegen was uniek: na onderdompeling in het kokend water had dat het water veranderd!

“Welk van deze drie ben jij?” vraagt ze haar dochter. “Als een tegenslag aan jouw deur klopt, hoe reageer jij dan? Ben je een wortel, een ei of een koffieboon?”

Denk bij jezelf: Welk van deze drie ben ik? Ben ik de wortel die uiterlijk sterk schijnt te zijn, maar word ik door pijn en tegenslag zacht en verlies ik mijn sterkte?

Ben ik het ei dat met een kneedbaar hart start, maar door de hitte wijzigt? Heb ik een zacht karakter dat na een overlijden, een scheiding, een financiële tegenvaller of een andere tegenslag hard en onwrikbaar word? Lijkt mijn schil nog dezelfde, maar word ik binnenin bitter en taai met een stroeve geest en een gevoelloos gemoed?

Of ben ik meer zoals de koffie? De gemalen koffiebonen veranderen eigenlijk het hete water, de werkelijke omstandigheden die de pijn veroorzaken. Van zodra het water warm wordt, lost de koffie smaak en geur. Als je bent zoals koffie, word je – van zodra de dingen rondom je het ergst lijken – beter en wijzig je de situatie rondom je. Als de uren het donkerste worden, en de beproevingen het grootste, verhef je je dan naar een hoger niveau?

Hoe ga *jij* om met tegenspoed?

Bron: *Today's Inspirational Reading...*

Thich Nhat Hahn - Mededogen is zonder grenzen¹⁹

Al een tijdje spelen we met de idee om in Ekō weer geregeld een boekbespreking op te nemen. Welnu, Rika mag de spits afbijten...

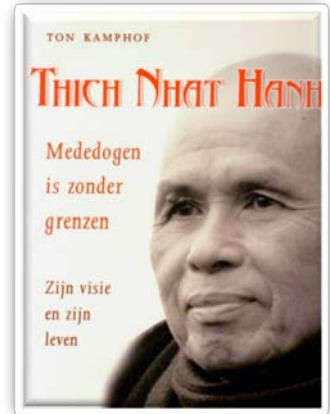
Thay is een boeddhistische monnik afkomstig uit Vietnam, 86 jaar en spiritueel leraar en leider.

Hij stichtte Plum Village een meditatiecentrum in Zuid Frankrijk. Zijn boeddhisme staat dicht bij het dagelijks leven, het is doorleefd. Een gevolg van de oorlog in Vietnam waarbij hij bemiddelaar was bij de vredesonderhandelingen in Parijs.

Na de oorlog mocht hij zijn land niet meer in en leefde als banneling.

Hij leeft volgens wat hij onderricht, zijn boodschap was zeer eenvoudig: leef eenvoudig, ga terug naar je adem, glimlach en omarm je pijn.

In het “nu” thuiskomen bij jezelf. Geluk en vrede bij jezelf zoeken de eenvoud volgens de zen traditie. Woorden schieten te kort om uit te drukken waar het om gaat.

De belangrijke thema's in dit boek zijn:

aandacht, meditatie, diepe verbonden, alles is één, mededogen en geëngageerd boeddhisme. Telkens wordt aan elk van deze onderwerpen een hoofdstuk gewijd.

Het gaat hem altijd over de toepassing, de praktijk.

Hij is principiële oecumenisch: ziet Boeddha en Christus als broeders verwant aan elkaar.

Op het einde van het boek gaat het over wat hij ervoer tijdens de zware oorlogsperiode in Vietnam en hoe hij als banneling Plum Village een kloostergemeenschap in Zuid Frankrijk stichtte.

In hoofdstuk 10 belicht hij de vijf aandachtspunten: eerbied voor het leven, vrijgevigheid, seksuele verantwoordelijkheid, diep luisteren en liefdevol spreken en tenslotte aandacht voor alles²⁰.

¹⁹ Tom Kamphof, *Thich Nhat Hahn - Mededogen is zonder grenzen, zijn visie en zijn leven*, Ankh-Hermes, Deventer, 2007, 216 blz, ISBN 978 90 202 0155 0.

²⁰ Zie Ekō jaargang 33 nr 3, herfst 2010, blz 23-25.

Deze punten worden afzonderlijk behandeld en telkens wordt op het einde ervan in een kader een oefening als opdracht gegeven, een soort synthese van het behandelde thema.

Het hoofdstuk samenleven gaat over de sangha als noodzakelijke hulp bij het moeilijk te bewandelen bewustzijnspad. Voor de ware inzet heb je hulp nodig want afleiding vanuit de maatschappij beïnvloeden ons zo vlug. Hij benadrukt het grote belang van de sangha, die uit verschillende vormen kan bestaan, maar uit gelijkgestemden, waarbij je jezelf kan toetsen, ervaringen uitwisselen en inspiratie op doen, de sangha is essentieel.

Het opbouwen van een sangha is de meest edele taak: “een druppel verdampt vlug ga als een rivier”.

In het laatste hoofdstuk over zijn leven wordt Thay, zoals hij in de omgang werd genoemd, ook belicht als dichter.

Het boek leest aangenaam en vlot.

Het is gebruiksvriendelijk en overzichtelijk, zonder te theoretisch te worden, verwijst het naar de meest belangrijke raadgevingen van de boeddha en brengt het de leer duidelijk en verhelderend.

Het is een boek om te lezen en te herlezen: een soort werkboek om regelmatig in te kijken, te raadplegen en naar terug te grijpen.

Een hulp bij het u langzaam eigen maken van de leer: een waardevolle filosofie die het boeddhisme is.

Thay toont in het boek zeer duidelijk aan hoe actueel en bruikbaar de leer is in onze huidige maatschappij.

Het is een hulp in alle dagelijkse omstandigheden voor de problemen van deze tijd en misschien wel van alle tijden, problemen eigen aan de mens.

Zeker een aanrader om op de tafel te leggen en niet in de kast weg te stoppen.

Rika Van Tichelen – 05/08/2012

Met dank aan Hans Kamphof die ons het boek beschikbaar stelde.

Het is in onze bibliotheek beschikbaar.

Korte fotoreportage

*Deelname aan de **Verjaardag van de Boeddha**, op zaterdag 29/04/2012 georganiseerd door onze vrienden van Fo Guang Shan*

***16de European Shin Conference**
(Ekō-Haus, Düsseldorf, 31/08-02/09/2012)*

16de European Shin Conference: Rev. Takao Aoyama, directeur van Ekō-Haus, heet de talrijke deelnemers welkom

16de European Shin Conference, in aanwezigheid van Shinmonsama en wel zestig sangha-vrienden, niet alleen uit diverse Europese landen, maar ook o.a. uit Japan, de Verenigde Staten en Nepal.

A Friend

A friend is one to whom one may pour out
all the contents of one's heart,
chaff and grain together,
knowing that the gentlest of hands
will take and sift it,
keep what is worth keeping,
and, with a breath of kindness,
blow the rest away.

Een vriend is iemand bij wie je
alles wat er op je hart ligt kan uitgieten,
kaf en koren door elkaar,
wetende dat de zachtste handen
het zullen opvangen en ziften,
en alles wat belangrijk is, zullen houden,
en – met een welwillende adem –
de rest zullen wegblazen

Murdoch Alison, Oldershaw Dekyi-Lee, 16 Guidelines for life – The Basics, Foundation for Developing Compassion and Wisdom, London, 2009, www.essential-education.org, ISBN 978-0-955-7204-2-0.

Amida, het Oneindige – Jōdo-wasan (deel 2)

We willen in deze artikelenreeks²¹ dieper ingaan op de Jōdo-wasan en de rol die ze spelen in het hedendaagse ceremoniële gebeuren en in het verduidelijken van een aantal begrippen uit de Jōdo-Shinshū leer.

. 3 Jōdo wasan [4]: Licht van Wijsheid en Waarheid

Onmeetbaar is het Licht van Wijsheid.

Van alle beperkte wezens is er niet één
dat niet omringd wordt door dit Licht.

Neem daarom toevlucht tot het Ware, ultieme Licht.

智慧の光明はかりなし

Chie no kōmyō hakari nashi.

有量の諸相ことごとく

Uryō no shosō kotogotoku,

光暁かぶらぬものはなし

Kōkeu kamura nu mono wanashi.

真実明に帰命せよ

Shinjitsumyō ni kimyō seyo.

Amida is de Boeddha van het Licht. Licht betekent wijsheid, zoals Tanluan [曇鸞], de derde patriarch, zegt: “Het Licht van de Boeddha is de manier waarop wijsheid zich manifesteert.” Vermits Amida’s Licht grenzeloos en onmeetbaar is, wordt hij ook *de Boeddha van het Onmeetbare Licht* genoemd.

In onze ervaringswereld is alles eindig. Wij zijn fysiek, mentaal en spiritueel begrensd, onze omgevingsfactoren zijn eveneens eindig. Hoe verheven de idealen of hoe diepgaand de levensfilosofie ook moge zijn die we ons kunnen bedenken, zij zijn beperkt in draagwijdte en diepte. Onze spirituele mogelijkheden zijn op hun beurt beperkt. Onze inspanningen om de hoogste verlichting te bereiken zijn gedoemd om te mislukken, zo lang we blijven rekenen op onze eigen beperkte mogelijkheden. Voor ons bestaat het eeuwige probleem erin

²¹ De inspiratie voor deze artikelenreeks is sinds de eerste aflevering aangevuld met de recente Duitse lineaire vertaling, beschikbaar via Marc Nottelmann-Feil, in *Shinshū Gondyōshū, Shin-buddhistisches Andachtsbuch*, Buddhistische Gemeinschaft Jodo Shinshu Deutschland, Düsseldorf, 2011, 106 blz. In deze aflevering volgen we hoofdzakelijk Hisao Inagaki, *Essays on Shin Buddhism*.

dat we weigeren te erkennen dat we eindig blijven in alle betekenissen van het woord. Nochtans is het onmiskenbaar dat we een sterke neiging hebben voor het oneindige; we streven naar oneindig leven, onbegrensd plezier en geluk, onbeperkte bewegingsvrijheid enzovoorts. Beantwoordt het Reine Landboeddhisme aan deze verlangens?

Het Reine Land wordt in de sutra's omschreven als het land van Ultieme Schittering (*Utmost Bliss*), waarbij diegenen die daar geboren zijn vrij zijn van lijden, en zij kunnen daar diverse geneugten smaken. Hun levensduur is oneindig en hun fysieke luister is schitterend en tart elke omschrijving. Als zodanig lijkt het Reine Land weinig te verschillen van eender welk droombeeld dat we ons kunnen inbeelden. Vele mensen zijn daarom inderdaad kritisch omtrent de aard van het Reine Land, waarbij ze denken dat bijvoorbeeld het verhaal van Amida Boeddha bedoeld is om ons hoop te geven, en om ons aan te sporen heilzame daden te doen – ook al bestaat hij in werkelijkheid niet.

De drie Reine Landsutra's en de commentaren van de zeven patriarchen en van Shinran leren ons dat het Reine Land een wezenlijk bestaande wereld is, stevig verankerd in de Ware Werkelijkheid [真如], dat ons empirisch waarneembaar bestaan slechts een illusie is voortgebracht door onwetendheid diep in onze gedachtegang, en dat onze verlangens en ons streven – hoe nobel ook – onvermijdelijk *vervuild* zijn door onwetendheid en *vertroebeld* door *verkeerde* inzichten. Amida's Licht van Wijsheid schijnt steeds op ons, verdrijft de duisternis van onwetendheid in ons hart, en verlicht het pad dat we zouden moeten volgen.

We zouden ons kunnen afvragen: “We kunnen Amida's Licht niet zien. Hoe kunnen we het dan begrijpen?”

Het antwoord is: “Door de Naam te horen?”

Het Licht en de Naam vertegenwoordigen op gelijkaardige manier de hele persoonlijkheid, kracht en deugdzaamheid van Amida Boeddha. Als het Licht kan worden aanzien als de zichtbare vorm van de Naam, dan is de Naam de hoorbare of onder woorden gebrachte vorm van het Licht. Deze twee werken samen om ons te laten ontwaken tot Amida's alles doordringende en alles bevrijdende activiteit. “De Naam horen, en vreugdig gemoed laten opborrelen [聞其名號 信心歡喜],”

(Grote Reine Landsutra) is voor ons het enige toegankelijke pad. *Luisteren* leidt naar bezinning en begrijpen van Amida's Wijsheid en Mededogen, en bevrijdt ons – voor eens en altijd – van onze beperkte visie over het leven en de wereld.

. 4 Jōdo wasan [5]: Licht van Bevrijding

Grenzeloos is de aura van het Licht van Bevrijding.

Zij die getroffen worden door dit Licht, zo zegt de Boeddha, worden bevrijd van [de denkfouten omtrent] “zijn” en “niet-zijn”.

Neem daarom toevlucht tot de Verlichting van Gelijkwaardigheid.

解脱の光輪きはもなし	Gedatsu no kōrin kiwa mo nashi,
光触かぶるものはみな	Kōsoku kamuru mono wa mina,
有無をはなるとのべたまふ	U-mu o hanaru to no be tamō.
平等覚に帰命せよ	Byōdōkaku ni kimyō seyo.

De Boeddha wordt meestal omschreven in fysieke termen waarbij hij een prachtig lichaam heeft met tweeëndertig voortreffelijke kenmerken. Dit toont aan dat hij een bovenmenselijk wezen is met transcendente krachten. In de geschriften lezen we ook dat de Boeddha zich van andere wezens onderscheidt doordat hij achttien speciale kwaliteiten bezit. Vanuit Mahayana standpunt worden voor Boeddha's essentiële kenmerken uiteenlopende terminologieën benut. Volgens het Nirvana Sutra heeft de Boeddha drie deugdzaamheden: Dharmalichaam (dharmakaya 法身), Transcendente Wijsheid (prajñā 般若) en Bevrijding (vimukti 解脱)

Het Dharmalichaam is het essentiële lichaam van de Boeddha, dat onophoudelijk en universeel aanwezig is, onveranderlijk en schitterend met zuiver licht. Ontologisch gezien²², is het Dharmalichaam de ultieme essentie van alles wat bestaat. Het overstijgt alle fenomenen en tegelijkertijd omvat het ze zonder iets of

²² Volgens de *zijnsleer*, een tak van de filosofie, binnen de metafysica. Ze beschrijft de eigenschappen, of breder: het zijn van het geheel van dingen, “entiteiten” of ook *zijnden* genoemd, waarvan aangenomen wordt dat ze bestaan of beter: *zijn*. Bron: Wikipedia.

iemand erbuiten te laten. Het Dharmalichaam is met andere woorden de totaliteit van alles wat is, ondeelbaar en volledig op zichzelf.

*Jodo Wasan calligraphy by Rev. Esho Sasaki
from IABC 2004 calendar postcard*

De tweede deugdzaamheid prajñā is de wijsheid om de ultieme realiteit te kennen. Vermits de ultieme realiteit buiten het kennis-terrein valt dat gebaseerd is op het onderscheid subject-object, is de ware intuïtieve wijsheid die de ultieme realiteit kent een objectloze wijsheid of inzicht dat de wortels van het bestaan kan binnendringen waar er geen tegenstelling (meer) is tussen subject en object. “Ware wijsheid (真智),” zegt Tanluan, “is niet- weten (無知); vermits het niet-weten is, is het alwetend.” De eerste en tweede deugdzaamheid zijn onafscheidelijk. Het Dharmalichaam is de ultieme realiteit op een intuïtieve manier uitsluitend door prajñā waargenomen, en iemand die prajñā bereikt, realiseert het Dharmalichaam.

De derde deugdzaamheid omschrijft de toestand van volledige vrijheid. Het is de bevrijding van alle karmische gebondenheid, en de daaraan verbonden pijnlijke manieren van bestaan in samsara. Het is het natuurlijke gevolg van het bereiken van prajñā.

De eerste drie hymnen van de Jōdo Wasan hebben betrekking op deze

drie deugdzaamheden van Amida Boeddha. Nadat hij eerst het Dharmalichaam en de Transcendente Wijsheid in de eerste en de tweede hymne prees, gaat Shinran in deze hymne Amida's deugdzaamheid van Bevrijding prijzen. Het is het vermelden waard dat deze drie deugdzaamheden alle worden voorgesteld door het symbool van Licht, dat de kracht heeft onze illusies te vernietigen en ons tot de werkelijkheid te laten ontwaken.

Het Licht van Bevrijding kan in eerste instantie worden waargenomen wanneer het ons diepgewortelde verknocht zijn aan ons *bestaan* onthult. Wij blijven ons onbewust vastklampen aan ons eigen zelf alsof dat in werkelijkheid bestaat. Vanuit deze gehechtheid ontstaan allerlei soorten verkeerde noties betreffende het zelf en de dingen in het algemeen, wat leidt tot een diepgaandere betrokkenheid ermee, en tot verscheidene karmische onheilzame daden. Nihilisme [*ik kan er niets tegen doen!*] gaat op zijn beurt ook in tegen de ultieme realiteit: het is een even grote denkfout als de *visies omtrent het bestaan* [vanuit gehechtheid aan een zelf], want het is gebaseerd op een gehechtheid aan de negatieve vorm van bestaan.

“Evenwaardigheid (平等) is de essentiële natuur van alle bestaansvormen,” zegt Tanluan. Door het onderscheid tussen bestaan en niet-bestaan te laten wegebben, brengt ons Amida's Licht tot het realiseren van de ultieme werkelijkheid, en leidt ons naar een waar betekenisvolle manier van bestaan.

. 5 Jōdo wasan [6]: Ongehinderd Licht

Het Licht is ongehinderd als het open luchtruim vrij van alle belemmeringen.

Er bestaat niets dat niet doordrongen is van dit Licht.

Neem daarom toevlucht tot het Onvoorstelbare [Licht].

光雲無碍如虚空

Kōun muge nyo kokū;

一切の有碍にさわりなし

Issai no uge ni sawari nashi.

光沢かぶらぬものぞなき

Kōtaku kamura nu mono zo naki.

難思議を帰命せよ

Nanjigi o kimyō seyo.

We zagen al dat Amida's Licht zijn essentiële Dharmalichaam voorstelt, zijn transcendente wijsheid en zijn perfecte bevrijding van alle karmische verbondenheid. Terwijl Amida, als Sambhogakaya Boeddha²³ [報身佛], voor altijd de ultieme schittering geniet bij het voltrekken van deze drie deugdzaamheden, laat hij alle levende wezens toe deel te hebben aan diezelfde schittering door hen in zijn Licht te omhelzen [om nooit meer losgelaten te worden].

Deze hymne prijst de twee kwaliteiten van het Licht – ongehinderd en vrij van belemmeringen. Dit zijn geen twee verschillende kwaliteiten; vermits het Licht door niets wordt tegengehouden, bereikt het alle plaatsen. Vasubandhu [夫親], de tweede patriarch, beschrijft op deze manier Amida, die de Boeddha van het Licht met die specifieke kwaliteiten is, als “de Boeddha van het Ongehinderde Licht dat doorheen de tien richtingen schijnt.” In de *Verzen omtrent Streven naar Geboorte in het Reine Land* [願生偈], benut Vasubandhu deze titel voor Amida, die hij tijdens de Samadhi tot visualisering van Amida [觀佛三昧] waarnam, om zijn devotie jegens Amida uit te drukken en om Boeddha's ultieme deugdzaamheid te prijzen.

Met name Shinran was sterk aangedaan door deze eretitel, en vond er een diepe soteriologische betekenis²⁴ in, in die mate dat hij deze titel *Boeddha van het Licht* als een verheven begrip benutte, zij aan zij met het traditionele *Namo Amida Butsu*. In zijn *Nota's omtrent de Inscripties op de Gezegende Scrolls* [尊號真像銘文] legt hij uit dat deze Boeddha het Licht is dat doorheen de tien richtingen schijnt [墨十方無礙光如來], ongehinderd door de blinde passies en het onheilzaam karma van levende wezens.

In onze ervaringswereld zijn er heel wat soorten hindernissen. Het feit alleen al dat we een fysiek lichaam hebben houdt in dat we

²³ Voor info i.v.m. de drie lichamen (*Trikāya*) zie voetnoot 9 bij het artikel *Opleiding (toekomstige) leraren boeddhisme (deel 2)* in Ekō jg 34, nr 4 op blz 21.

²⁴ *Soteriologie* (uit het Grieks σωτηρ, sootèr, redder) is, binnen de theologie, de leer over de redding van de mens. Ze neemt in vele religies en levensbeschouwingen een belangrijke centrale plaats in, en wordt vaak via onderlinge vergelijkingen bestudeerd door verschillende opvattingen te vergelijken omtrent wat bevrijding inhoudt en hoe ze bereikt kan worden. Bron: Wikipedia.

constant geconfronteerd worden met een ondoordringbare muur die ons tegenhoudt op het ogenblik dat onze verlangens ons naar een hoger niveau willen optillen. Vanuit boeddhistisch standpunt gezien, leren we dat de echte hindernissen zich binnen ons bevinden. Blinde passies, zoals afstootreacties en angst, worden een hindernis bij ons streven naar werkelijke gemoedsrust in de toestand van *nirvana*²⁵. Hoe intelligent iemand ook moge zijn, indien de spirituele duisternis (*onwetendheid* genoemd [avidya - 無明 - geen licht] met een specifieke boeddhistische bijbetekenis) iemands gemoed voortdurend donker en troebel houdt, vormt dit voor hem/haar een belangrijke hindernis om de verlichting te bereiken.

Amida's licht is ongehinderd in de zin dat het de ware essentie van ons bestaan beroert, hoe koppig onze passies en onwetendheid zich ook weigeren over te geven. Vermis het Licht de Kracht is die voortkomt uit de Geloofte, schijnt het over alle wezens en bevrijdt hen met onweerstaanbare kracht van illusies en lijden.

Verrassend is het feit dat – vanuit onze feitelijke ervaring – wanneer Amida's Licht de ware essentie van ons bestaan beroert, die essentie zelf wegebt. Terwijl ze als het ware *wegsmelt* in het licht van Mededogen en Wijsheid, wordt ons hele bestaan opgeslorpt in Amida. We voelen ons opgetogen bij de vereniging met het Oneindige en spreken met blijdschap zijn Naam uit, *Namo Amida Butsu*.

De werking van het licht overschrijdt ieder menselijk begrip. Het doet ons ontwaken tot zijn grenzeloze en voortdurende aanwezigheid. We *zien* het Licht door het Licht, precies zoals we de zon zien door het zonlicht. Waarom zouden we geen toevlucht nemen tot het Onvoorstelbare Licht?

(wordt vervolgd)

²⁵ *Nirvana* zouden we kunnen omschrijven als: “*niets waait er nog*” [om ons toe te laten de ware werkelijkheid te zien]. De drie groepen oorzaken van lijden zijn weggeëbd: onwetendheid, grijpreactie en afstootreactie.

Loving Kindness
Mother Theresa

*Naar aanleiding van een dharma talk op 1 mei T1 -
Waarom herken je iemand die al gevorderd is op het
pad? over de vier brahmavihāra (met dank aan Mireille
Van Malderen)*

People are often unreasonable, illogical and self-centered.
Forgive them anyway.

If you are kind, people may accuse you of selfish, ulterior motives.
Be kind anyway.

If you are successful, you will win some false friends and some true
enemies.

Succeed anyway.

If you are honest and frank, people may cheat you.
Be honest and frank anyway.

What you spend years building, someone could destroy overnight.
Build anyway.

If you find serenity and happiness, they may be jealous.
Be happy anyway.

The good you do today, people will often forget tomorrow.
Do good anyway.

Give the world the best you have, and it may never be enough.
Give the world the best you've got anyway.

You see... in the final analysis, it is between you and God²⁶,
it was never between you and them anyway.

²⁶Hier “Boeddha” lezen is onvoldoende... Immers: alles wat we denken, zeggen en doen heeft wel degelijk zijn effect op andere levende wezens – dus ook op al diegenen die dergelijke onheilzame gedachten, woorden en daden doen ontstaan. Aan ons om hoofdzakelijk heilzaam te reageren...

Liefdevolle vriendelijkheid

Moeder Theresa

Mensen zijn vaak onredelijk, onlogisch en zelfingenomen.

Vergeef ze hoe dan ook.

Als je vriendelijk bent, gaan mensen je misschien beschuldigen van egoïstische bijbedoelingen.

Wees hoe dan ook vriendelijk.

Als je succesvol bent, trek je een paar onechte vrienden aan, en een paar echte vijanden.

Heb hoe dan ook succes.

Als je eerlijk en rechtuit bent, gaan sommige mensen je misschien bedriegen.

Wees hoe dan ook eerlijk en rechtuit.

Wat je over een tijdspanne van vele jaren hebt opgebouwd, kan een iemand in een klap vernietigen.

Bouw hoe dan ook.

Als je rust en geluk vindt, zijn sommigen misschien jaloers.

Wees hoe dan ook gelukkig.

Het goede dat je vandaag doet, wordt morgen maar al te vaak vergeten.

Doe het goede hoe dan ook.

Geef de wereld het beste wat je hebt, en het is misschien nooit genoeg.

Geef de wereld hoe dan ook het beste wat je hebt.

Want zie... uiteindelijk is het tussen jou en God²⁷,
it was never between you and them anyway.

²⁷ zie nota bij de Engelse versie.
Ekō jaargang 35 nr 3 (of Ekō nr 134)

Inspiratie blijft, ook na een kwart eeuw vertaalwerk

Geregeld laten we ons voor de dharmagesprekken in jikōji inspireren door de Nederlandse vertaling van sutra's, bij Asoka uitgegeven²⁸.

Sinds het jaar 2000 verschijnt er in Nederland een serie vertalingen in het Nederlands van boeken die behoren tot de Pali-Canon, de canon van gewijde geschriften van de Theravada-boeddhisten van Zuid-Oost Azië, die lang geleden samengesteld werd in India.

Deze vertalingen zijn van de hand van Rob Janssen, Jan de Breet en anderen, en worden gepubliceerd door Asoka, een uitgeverij in Rotterdam, gespecialiseerd in Nederlandstalige boeken over het boeddhisme.

Rob Janssen

Rob Janssen is emeritus professor in de klinische psychologie en persoonlijkheidsleer. Nadat hij in Nederland bekend was geraakt met het boeddhisme, werd hij in 1974 in Bodhgaya, de plaats waar de Boeddha de verlichting verkreeg, boeddhist. Sindsdien volgde hij colleges Pali en Sanskriet, gegeven door prof. Tilmann Vetter aan de Universiteit Leiden.

Van 1982 tot 1998 was hij voorzitter van de Stichting Vrienden van het Boeddhisme (SVB), wat hij nu opnieuw is sinds februari 2007.

Jan de Breet is boeddhist sinds 1982. Van 1984 tot 1989 studeerde hij indologie aan de Universiteit Leiden en hij specialiseerde zich in boeddhistische filosofie onder leiding van prof. Vetter en wijlen prof. Erik Zürcher, in de loop waarvan hij Sanskriet en Pali, en enig Tibetaans en boeddhistisch Chinees leerde. Sinds 1988, met een onderbreking, is hij penningmeester van de SVB en sinds november 2009 ook secretaris.

Jan de Breet

²⁸ met toelating overgenomen van de website *Boeddhistisch Dagblad*: <http://boeddhistischdagblad.nl> - 20 juli 2012.

Deze twee mensen observeerden dat er in het Nederlands alleen een paar kleine bloemlezingen uit de Pali-Canon bestonden en een vertaling van de beroemde Dhammapada, alle van de hand van wijlen dr. Tonny Kurpershoek-Scherft.

Daar de Pali-Canon de oudste boeddhistische teksten bevat, de teksten die het dichtst bij de Boeddha staan, meenden zij dat, met het oog op de toenemende belangstelling voor het boeddhisme in Nederland en Vlaanderen, er mogelijk een behoefte bestond aan Nederlandse vertalingen van complete werken uit dit corpus.

Daarom begonnen zij in 1997 met het vertalen van de Digha-Nikaya (de verzameling van lange leerredes) op basis van voorbereidend werk dat zij al gedaan hadden in de jaren 1989-90. Uiteraard annoteerden zij de tekst ook en schreven een inleiding tot het geheel en tot alle afzonderlijke leerredes. Toen zij deze taak bijna volbracht hadden, vonden zij uitgeverij Asoka bereid het boek te publiceren.

Door bemiddeling van prof. Vetter, die hun vertaling gunstig beoordeelde, slaagden zij erin een subsidie voor de publicatie te verkrijgen van het J. Gonda-Fonds, een fonds gecreëerd bij testament door wijlen prof. Jan Gonda, die lange tijd hoogleraar indologie in Utrecht was, en verbonden met de Koninklijke Nederlandse Academie van Kunsten en Wetenschappen (KNAW).

Aldus verscheen in november 2001 De verzameling van lange leerredes in één dik deel en werd aan het publiek gepresenteerd tijdens een bijeenkomst van de SVB in de Chinese tempel in Amsterdam.

Ondertussen was er in 2000, ook bij Asoka, een vertaling van de Theragatha en Therigatha verschenen onder de titel Verzen van monniken en nonnen. Deze was van de hand van inmiddels wijlen prof. Ria Kloppenborg, hoogleraar boeddhisme aan de Universiteit Utrecht.

Rob Janssen en Jan de Breet gingen door met het vertalen en toelichten van de Pali-Canon. In de loop van de jaren publiceerden zij de volgende boeken (waaronder ook een vertaling van een Sanskriet-werk, dus niet uit de Pali-Canon):

– *Aldus sprak de Boeddha. Een bloemlezing uit de Pali-Canon*, Asoka, Rotterdam, 2007 (2e druk 2011).

- *Asvaghosa: Buddhacarita. Daden van de Boeddha*, Asoka, Rotterdam, 2008. (Een oorspronkelijk in het Sanskriet geschreven biografie van Gautama, de Boeddha, uit de 1e eeuw n. Chr.)
- *Digha-Nikaya, De verzameling van lange leerredes*, Asoka, Rotterdam, 2001.
- *Khuddaka-Nikaya. De verzameling van korte teksten, Deel 1: Sutta-Nipata & Dhammapada*, Asoka, Rotterdam, 2002 (2e herziene druk 2011).
- *Khuddaka-Nikaya. De verzameling van korte teksten, Deel 2: Khuddaka-Patha, Udana, Itivuttaka, Cariyapitika*, Asoka, Rotterdam, 2007. (Het laatste van de werken in dit deel werd vertaald door Anco van der Vorm.)
- *Majjhima-Nikaya. De verzameling van middellange leerredes, Deel 1-3*, Asoka, Rotterdam, 2004-2005.
- *Samyutta-Nikaya. De verzameling van thematisch geordende leerredes, Deel 1-3 (van 5)*, Asoka, Rotterdam, 2010-2012.

De jikōji-bibliotheek bevat al het merendeel van deze reeks Klassieke Tekstbibliotheek, uitgegeven door Asoka. Het ligt in onze bedoeling om de reeks in de toekomst geleidelijk aan te blijven aanvullen.

We hebben onlangs nog de gelegenheid gehad met beide erg actieve heren aan een colloquium deel te nemen, georganiseerd door Triratna Gent, in het Metta Vihara retraitecentrum in Hengstdijk (Nederland): Een lichtbaken voor een wereld in verwarring.

南無阿彌陀佛 **Nieuws uit de Sangha**

* Bedankt voor jullie opkomst bij onze rode feestdag **Ō-Bon** op 12 augustus, voor de schitterende *Shōshinge Gyōfu* (de meer melodieuze versie van deze chanting), en voor de interessante gesprekken voor en na... Het weer zat mee: het hapje op het terras eveneens! En in de namiddag heeft Geert Hauquier van de Stad Antwerpen met zijn familie onze tempel bezocht. Van oud tot jong namen ze met interesse en met heel wat pertinente vragen deel!

* Rond het moment dat Ekō wordt gekopieerd, nemen we deel aan de **ESC16 - 16de European Shin Conference**, met als thema *The importance of Sangha*. Twee van onze sanghaleden houden een voordracht, twee nemen deel aan de bevestigingsceremonie (*kikyoshiki*) onder leiding van de Shinmonsama – het toekomstige hoofd van onze school. We heten Charles en Rob van harte welkom in de groeiende Europese Jōdo-Shinshū sangha!

* Bij deze gelegenheid kreeg jikōji speciale bezoeken: Toshikazu Arai (Japan) met Frank Kobs (Duitsland, op 18/08); Chewang Palden Bhutia (Hongwanji Nepal, Kathmandu, van 28/08 tot 06/09) en Hisako Tokunari (Japan, van 03 tot 06/09). Chewang geeft trouwens op 4 september een dharmatalk (in het Engels...): van harte welkom!

* Vanuit het **RITS** in Brussel bezochten twee studenten ons voor de opname van een (prima voorbereid) interview en een korte film: Yana Pannecoucke en Frin Platteuw. We zijn benieuwd naar het resultaat!

* In onze nieuwsbrief van 01/04/2007 vermeldden we voor het eerst **Avaaz**, een initiatief dat net voordien gelanceerd was om online petitie's te organiseren. Zij bereikten in die vijf jaar 15 miljoen leden, ze organiseerden 86 miljoen acties! Zie www.avaaz.org

Hun slogan inspireert ook ons:

Close the gap between the world we have
and the world most people everywhere want.

De afstand verkleinen tussen de wereld waarin we leven
en de wereld waarin de meeste mensen zouden willen leven.

Rooster der bijeenkomsten – herfst 2012

Iedere dinsdag van de week:

20.00 u iedereen is welkom voor het dharma-gesprek om 20 uur

19.30 u indien je interesse hebt, kan je ook deelnemen aan de ceremonie om 19.30 uur

Iedere maand komen 4 of 5 thema's voor als onderwerp van het dharma-gesprek om 20 uur:

dinsdag van de maand	thema
1ste	T1 - algemeen thema uit de boeddhistische leer
2de	T2 - vragenuurtje (<i>liefst vooraf vragen doorsturen</i>)
3de	T3 - thema uit Jōdo-Shinshū (<i>chantings, ceremonie, basisteksten</i>)
4de	T4 - inpikken op realiteit van vandaag: hier en nu
5de	T5 - evaluatie: Hoe kunnen we verder op het pad?

Tijdens de ceremonie (die start om 19:30 uur) wordt volgende hymne gereciteerd:

	sep	okt	nov	dec
Shoshinge			18 (*)	09
Sambutsuge	04	02, 30	27	
Juseige	11	09	06	04
Amidakyo	18	16	13	11
Junirai	25	23	20	18
Kisamboge	23			
(*) start om 10 uur				

- zo 09/09 10.00 u. *deelname aan BUB-activiteit: Huy - **Feest van het Boeddhisme***
- di 11/09 20.00 u. T2 - vragenuurtje
- di 18/09 20.00 u. T3 - het leven van Shinran Shōnin
- za 22/09 10.00 u. *cursus **Karaniya Metta Sutta***
- zo 23/09 10.00 u. **Ō-Higan** - Herfstdevotieperiode (21-25/09)
Pāramitā-feest genoemd – 4de herdenkingsdienst van Rev. Ocho-in (Shitoku) A. Peel
- zo 23/09 12.30 u. hapje voor deelnemers

- di 25/09 20.00 u. T4 - inpikken op realiteit van vandaag: hier en nu
- zo 30/09 18.00 u. deelname aan Maanfeest, Japanse Tuin, Hasselt
- di 02/10 20.00 u. T1 - Waarom noemen we Shakyamuni "boeddha"?
Siddharta Gautama: wat hij wilde bereiken
- za 06/10 10.00 u. *cursus* **Aldus heb ik gehoord** - 1/2
- di 09/10 20.00 u. T2 - vragenuurtje
- za 13/10 10.00 u. *cursus* **Aldus heb ik gehoord** - 2/2
- di 16/10 20.00 u. T3 - de werken van Shinran Shōnin
- za 20/10 10.00 u. *cursus* **De stille kracht van het boeddhisme**
- di 23/10 20.00 u. T4 - inpikken op realiteit van vandaag: hier en nu
- di 30/10 20.00 u. T5 - evaluatie: Hoe kunnen we verder op het pad?
- di 06/11 20.00 u. T1 - Boeddha had bij iedere bijeenkomst een goed uitgewerkt bordschema - *sutra studie is niet zo moeilijk...*
- za 10/11 10.00 u. *cursus* **Sutra studie** - 1/2 - a.h.v. **Sutra van de Bevrijding van het Lijden**
- di 13/11 20.00 u. T2 - vragenuurtje
- za 17/11 10.00 u. *cursus* **Boeddhisme en welzijn** - 1/2
- zo 18/11 10.00 u. **Hō-on-kō** - 'Feest van dankbaarheid' voor Shinran Shōnin en de gedachtenis van zijn overlijden (+ 16/01/1262) & mogelijkheid tot nemen van **Drievoudige Toevlucht (kieshiki)**
- zo 18/11 12.30 u. hapje voor deelnemers
- di 20/11 20.00 u. T3 - Onze hoofdtempel Nishi-Hongwanji, Kyoto
- vr- 23/11- deelname aan **Hōonkō-Seminar** (Eko-Haus,
zo 25/11 Düsseldorf)
- za 24/11 10.00 u. *cursus* **Brieven van Eshin-ni** - 1/2
- di 27/11 20.00 u. T4 - inpikken op realiteit van vandaag: hier en nu
- za 01/12 10.00 u. *cursus* **Brieven van Eshin-ni** - 2/2
- di 04/12 20.00 u. T1 - Waarom zijn er zoveel boeddhistische scholen?
84 000 manieren om de waarheid te verwoorden
- vr 07/12 20.00 u. Voordracht in Ehipassiko: Waaraan herken je iemand die al gevorderd is op het pad?
- za 08/12 10.00 u. *cursus* **Sutra studie** - 2/2 - a.h.v. door studenten voorgestelde sutra('s)

In principe is er eveneens iedere zaterdag tussen 13 en 18 uur permanentie in de tempel – een seintje vooraf geeft je zekerheid... Wees welkom voor een babbel, een vraag en/of een antwoord!

Tempel van het Licht van Mededogen
Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw

JIKŌJI
慈光寺

Pretoriastraat 68 - B-2600 Antwerpen (Belgium)
tel. +32 (0)475 62 78 36
www.jikoji.com ☎ info@jikoji.com

Werkten mee aan dit nummer

Jörg Pyl, Frank Kobs, Jan-Marc Nottelmann,
Marcus Cumberlege, Mireille Van Malderen,
Rika Van Tichelen en Zuido Hisao Inagaki

Verantwoordelijk uitgever

Rev. Daijō Fons Martens
tel. +32 (0)475 62 78 36 ☎ info@jikoji.com

*Overname toegelaten mits bronvermelding en
bewijsexemplaar - ISSN 1370-0243*

Drukkerij Copymatic - 2600 Berchem

